

YÈ DỌ DỌDAI OYAJIJI JUDA TỌN TỌN

Isaia 5:1-30

NUPINPLỌN 349 – NA MEHO LẸ

Nupinplọn Do Tame: "Yé na biọ odò osó tọn lẹ mẹ, podọ oslo aigba tọn mẹ na osí Oklunọ tọn wutu, na gigo yeyi daho Eton tọn wutu, whenuena ewọ fọn nado whàn aihon gínangínan" (Isaia 2:19).

I Vẹngle Oklunọ Tọn

1. Yè do vẹngle Oklunọ tọn do osó he whánjì jì, yè sọ yí wanyi po yeyi po do pọn e go: Isaia 5:1,2; Psalm 80:8,9,15.
2. Oklunọ pọn dọ ni sẹn sinsẹn dagbe şigba sinsẹn vivlẹ wẹ e sẹn: Isaia 5:3,4; Jelemia 2:21.
3. Oklunọ degbe dọ yè ni hẹn zùn ovọ: Isaia 5:5,6; Psalm 80:12,13.
4. Ovẹngle Oklunọ tọn helọ wẹ ohwé Israeli tọn, Juda sọ wẹ atin he jlo mẹ: Isaia 5:7.

II Hinhenjẹvọ Omẹ Ylankan Lẹ Tọn

1. Yè dọ dọ dindọn po agbágbigbo po na yín nukunkẹnno lẹ tọn: Isaia 5:8-10; Eksodusi 20:17; Habbakuk 2:9; Luku 12:15; Kolosinu lẹ 3:5.
2. Owalọ ahànnumú tọn wá whèdida mẹ to Jihwéyewhe nukon: Isaia 5:11-13, 22, 23; Levitiku 10:9; Hówhínwhẹn lẹ 20:1; 23:29-31; Luku 21:34; Lomunu lẹ 13:13.
3. Lonzodo ko hùn onù eton zẹjlego nado yí omẹ ylankan lẹ: Isaia 5:14.
4. Azon ylankanwato lẹ po goyito lẹ po wẹ yè na hẹn wá whèdida mẹ: Isaia 5:15,17-21; Hówhínwhẹn lẹ 16:18; 21:4; Luku 1:52; 1 Johanu 2:16; Malaki 4:1.

III Whèdida Jihwéyewhe Tọn

1. Oklunọ awhanpa lẹ tọn wẹ yè na zé daga to whèdida mẹ: Isaia 5:16; Osọhia 20:11-15.
2. Jihwéyewhe tindo owhehinwhẹn titegbe nado dawhè na Israelivi lẹ: Isaia 5:24,25.
3. Jihwéyewhe zán akọta he tin to ofi dindèn lẹ kẹdẹdi nuzinzán nado basi whèdida: Isaia 5:26-30.

OTADENA

"Yen ylo olon po aigba po nado dekunnu do mi ji to egbe he, do yen ko ze ogbe po oku po, dona lo po odèhodo lo po do nukon towe: enewutu de ogbe, na hiye nido gan, hiye po okun towe po" (Deuteronomi 30:19). Israelivi lẹ wẹ Oklunọ do owen helọ hlan; şigba na Jesu yin Lengbovu "he ye ko hu son whenu aihon ko jo", gbeto he tin to aihon mẹ lepo wẹ ye do owen lo hlan. Aliho do yi Olon hun do nuvo na gbeto lepo. Kede dila e ko yin onu ma na no ma wa na Israelivi lẹ dopodopo nado şinyan nado sẹn Jihwéyewhe kavi nado no ma sẹn En, mo dopolo wẹ omẹ dopodopo do na hwle na ede nado şinyan aliho ogbe madopodo tọn kavi oku madopodo. Medepope he jlo na tindo ogbe madopodo po Jihwéyewhe po to olon mẹ do na tindo whlengan Jihwéyewhe tọn, bo na sọ no kede di Ohó Jihwéyewhe tọn whenuena e tin to aihon mẹ. Enewutu mimá he omẹ dopodopo şinyan na ede wẹ na do mimá eton hia to madopodo mẹ.

Vẹngle Oklunọ Tọn

"Dinvie yen na jihan hlan mevive şie, ohan mevive şie tọn na vẹngle eton wutu. Mevive şie tindo vẹngle to osó he whánjì jì " (Isaia 5:1). Osó he whánjì lo ma yin fidevo Kenani, aigba pagbe tọn he ye na Israelivi lẹ kanlinmo he Jihwéyewhe dedlante son zẹgẹ sinsinyen ylankan Egiptinu lẹ tọn glo. Ozannu aigba lo tọn lẹ, he yin whendo Kosi vodunsento lẹ tọn to aigba Kenani tọn ji whẹpo Israelivi lẹ do wa fine, wẹ ye yan jẹgbonu dogbon huhlọn Jihwéyewhe tọn dali whenuena Israelivi lẹ yi nutindo yeton. Eyin Kosi de po ai to aigba lo ji he Jihwéyewhe na hlan Israeli, e tin to fine na Israelivi lẹ gboawupo nado basi podọ nado yin ogbedide Jihwéyewhe tọn lepo wutu wẹ.

OKLUNỌ yí nugbo do dopá lẹdo vẹngle Eton nado yàn akọta Kosi lẹ tọn na yé ni ma do hẹn jinọkun yóyọ Eton lẹ gble blo. "E nasọ wá jọ eyín hiẹ na yí sọhwihwe do tuntoai hlan ogbè OKLUNỌ lọ Jihwéyẹwhe towe tọn nado nọ payi nado basi gbèdide eton lẹ lẹpo he yẹn degbena we to egbé he, wẹ OKLUNỌ lọ Jihwéyẹwhe towe na zé we do oji húgan akọta aigba lọ tọn lẹpo . . . OKLUNỌ lọ na hẹn kẹntọ towe he fọn do oji we lẹ nado yín hihò to nukọn towe: yé na gbọn aliho de ji jẹgbonu wá oji we, bo na sọ gbọn aliho şinawe honyi to nukọn towe" (Deutelonomi 28:1,7).

Yé gbá atòhò do vẹngle Oklunọ tọn şenşen. Yé gbá atòhò whenenu tọn lẹ na fibètado po whiwhlaten po to awhàn po owu po whenu, yè gbá yé yí sọmọ bọ hihótọ he tin to aga patapata atòhò lọ tọn do sọgan nọ mọ hlan eyín kẹntọ ja. Atòhò lọ lẹ do huhlọn bo sọ tli sọmọ nado yàn kẹntọ dogodo eyín e jlo na tenpọn nado hoavùn hẹ mehe tindo vẹngle lọ. Otò Jelusalẹm tọn po Templi Oklunọ tọn po lẹzùn ofibètado daho na Israelivi lẹ, titegbe whenuena yé to Oklunọ sẹn po ayiha yeton lẹpo po alindon yeton lẹpo po, po huhlọn yeton lẹpo po (Hia Isaia 37:14-23, 33-36).

Oklunọ do na ohwé Israelivi tọn do yewlẹ wẹ vẹngle Emi tọn, podọ sunnu Juda tọn lẹ basi ojinkun şinşinyan Jihwéyẹwhe tọn lẹ. Jihwéyẹwhe tindo ojlojẹ nado donukun jibibé sùsù sọn tukla Eton mẹ; yín e sọ yín do Israelivi lẹ ko yí ayiha nugbo tọn do sẹn Jihwéyẹwhe wẹ otódido do ko tin na jibibé mọ tọn hunkọ. "Yé omẹ he yín dido to Ohò OKLUNỌ tọn mẹ lẹ na tónkùn to opá Jihwéyẹwhe míton tọn mẹ. Yé na to sinsẹn hẹn jẹgbonu wá to yónhómẹ" (Psalm 92:13,14). Diho depope ma tin to jinọkun Jihwéyẹwhe tọn go gba. "Yẹn ko dó we ovẹn yeyinọ de, okún dagbe pete".

Ohàn Whèdida Tọn

"Nawẹ yé gbọn diọ we zùn núdidó agò ovẹn alopadévo tọn hlan mí?" (Jelemia 2:21). Ohàn whèdida Isaia tọn tọn dohia do Oklunọ ko basi onú lẹpo he jẹ na bibasi nado hẹn vẹngle Eton yín sinsẹnno; şigba whenuena E to nukundo jibibé, sinsẹn vivlẹ wẹ vẹngle Eton to sinsẹn. Israelivi lẹpo dopọ gbé nado sẹn Jihwéyẹwhe. E taidi do yé şinyan nado jo agbasa na ylano po vodunsinsẹn po podọ nado pannukon homẹgble po whèdida Jihwéyẹwhe nugbonọ tọn po. Israelivi lẹ yọnen do Olon to tenpọn omẹ nele he yí ayiha nugbo do sẹn Jihwéyẹwhe to aihon mẹ, yé sọ yọnen ga do olonzomẹ he ma vi didasa wẹ vivonu ogbèzán ylano po mawádódó po tọn; sọgan sùsù to ovi Israelivi tọn lẹ mẹ şinyan nado nọ nọ ylano mẹ mọkẹde. Be mí sọgan len do şinşinyan nulu tọn de sọ tin he klohú ehe?

Etewẹ yè do wà hlan vẹngle madosinsẹnno helọ? Oklunọ do dai do Ewo na bẹ opá he lẹdo e sẹ, yè na sọ duişudo, yé na hó dòkọ eton liai, yé na sọ zín in dai. Yè de dona he tin to Israelivi ji sẹ, podọ to maden mẹ yè vúnvún yé pé agósu enẹ aihon tọn lẹ mẹ. Oklunọ do jikun te to aigba lọ ji, to maden mẹ aigba dagbe lọ lẹzùn aigba gbogbé. Okún şinşinyan Oklunọ tọn he tin to osó he whánji ji lẹzùn atin húhú pete; eyín e ma yín lẹblanu po Alẹnu Oklunọ tọn po wẹ, Israelivi lẹ do ko vásudo sọn aigba ji. Sọn onú yewhégán helọ tọn mẹ, Jihwéyẹwhe do pevide to ylano lẹ lọ ehe tọn dali Israelivi lẹ do ylanwhẹ gbọn, ohómọdonugoto lẹ lọsu na sùwhẹ na Jihwéyẹwhe na whèdida miyonawu he Ewo do hlan jijo-madi-Jihwéyẹwhe nọ helẹ.

Didiọ Whenu Lẹ Tọn

Apajlẹ ohó he yewhégán Isaia to didohia mẹ to ojilẹ he mẹ dogbọn Israelivi lẹ dali yín ehe ma donmedogo to hihia mẹ kavi to sise mẹ. Odẹ míton wẹ yín do na Jihwéyẹwhe ni dike na whèdida dopo helọ to ylano ji ni pé nado kọhó na ylandonọ lẹpo nado hongan sọn homẹgble Ganhunupo tọn mẹ na yé ni bo sọ lẹkọ sọn ayiha yeton lẹpo mẹ nado sẹn Jihwéyẹwhe Ogbenọ po nugbo po.

Yí kosi lẹ do oten Israelivi lẹ tọn mẹ to apajlẹ ohó he tọn mẹ, mí na mọ do dopolo wẹ onú he to jijo to egbé dogbọn kosi lẹ dali. To ojilẹ ojomiọn tọn whenu, kosi lẹ gán wẹ Jihwéyẹwhe dó Gbigbo Eton hlan. Oklunọ ko wleawu dagbe lẹpo tọn na whlengan gbẹtọ lẹpo tọn, şigba Jihwéyẹwhe na vivo omẹ dopodopo nado şinyan onú he e jlo, e sọgan yín ogbè madopodo kavi okú madopodo. Jihwéyẹwhe ko basi onú he tin to huhlọn Eton lẹpo mẹ nado hẹn gbẹtọ lẹ wá lenvojo mẹ; şigba yé omẹ pó dogbèpo bo gbé oylọ lẹblanu Eton tọn. Owhèdida ehe Oklunọ do dogbọn Israelivi atẹşitọ dali na wá kosi he gbé nado lenvojo podọ nado yí ojomiọn Jihwéyẹwhe tọn do ayiha yeton lẹ mẹ ji.

Şejannabi

Jihwéyewhe hodèdo nukunkènnò Isaleli tòn lẹ, şogan owhèdida ylando Isaleli tòn ma de ylando sòn aihòn mẹ. Gbẹtò lẹ gbẹ sọ po to nukunkènnò yín mọkẹdẹ, le homẹgble Jihwéyewhe tòn hùnmíyón dó to whenenu mọwẹ e sọ hùnmíyón dó kaka jẹ egbé he na ylando helọ wutu. Jesu dọ na mẹhe to ohó Etọn sè lẹ dọmọ: "Mí hò mède, bo sọ payi do nukunkèn: to ogégé gbẹtò tòn de mẹ ma wẹ ogbẹ etọn nọte te sòn onú he ewọ tindo lẹ mẹ gba" (Luku 12:15). Onú sùsù he gbẹtò tindo kavi onú he e wà wẹ aihòn do nọ jlẹ wàduji gbẹtò tòn, şigba Jihwéyewhe nọ jlẹ wàduji gbẹtò tòn dogbòn onú sùsù gbigbọ tòn he e tindo podọ ofi he e jẹ dogbòn gbigbọ dali. Ovgbingbòn daho wẹ tin to nújìlẹ awe he lẹ şénşen.

Ylando şejannabi tòn devo he Oklunọ sọ gbewanna to egbé he, kẹdèdile e ko gbewanna do to ojilé Israelivi lẹ tòn mẹ wẹ ahànnúmú tòn. Owé akonta tòn dohia mẹ dọ akuẹ mado sọha wẹ gbẹtò lẹ to zinzán to hwèmẹ hwèmẹ to onú adinọ he ji, (ahàn sinsinyen) mẹhe ma tlẹ jẹ he lẹ, dogbòn ma tindo dali, nado jo yéde na ogbèduzejlẹgo po gbigble po he onú adinọ he nọ hèn wá po. Ohwédo sùsù po ovivu lẹ po wẹ ma mọ nùdùdù egbesọ tòn po dagbe po na ogbèzán yeton lẹ, na dopo to mejitọ yeton lẹ mẹ kavi yé omẹ awe lẹ ko zán akuẹ lẹpo do ahàn go kavi do onú ylankan devo lẹ go. To Amelika tòmẹ gbẹtò na yì fọtón donu fọtón donu atón (3.000.000) wẹ ko lezùn ahànnu gúngún-in bo ma şogan sọ jo ahànnùnù do. Gbẹtò fọtón donu fọtón donu şidopo elan fọtón donu fowe kanweko (6.500.000) wẹ yín ahànnunúnọ titegbe, gbajumọ hànnutọ lẹ ma sọ whe sòn gbẹtò fọtón donu fọtón donu kande (40.000.000). Ohó mọ hunkọ lẹ po: onú he yèn ko nọ dọ na mì dai, di le yèn ko dọ na mì to ojilé he ko wa yì lẹ mẹ, dọmọ, yé he nọ wà onú nẹ lẹ nkọ ma to ogú ahóludù Jihwéyewhe tòn na dù" (Galatinu lẹ 5:21).

Okútómẹ Lẹzùn Gbigblo

Owalọ gbẹtò lẹ tòn ylan sùsù talala bo sọ vùnai sọmọ bọ Jihwéyewhe do dọ na yewhegán lọ dọ, enẹwutu "okútómẹ ko na otẹn ede, bo sọ kẹ onú eton zẹ ojilé go: gigo yeton po sùsù yeton po aşọ yeton po yé he to ayajẹ lẹ po na jẹte do e mẹ" (Isaia 5:14). E ma yín na gbẹtò wẹ yé da lonzodo na dai gba, şigba yè wléawu eton dai na "aovi po angeli eton lẹ po" (Matiu 25:41). Mí nọ yì do nọ dọhó dọ mẹhe nọ nọ gbèzán lẹgba tòn mẹ na doakonna azonkuẹ lẹgba tòn. "Na okú wẹ ale ylando tòn" Lomunu lẹ 6:23). "Obútọnọ lẹ po mayisenọ lẹ po, gbigbletọ lẹ po hlónhuto lẹ po, po ayọdetọ lẹ po, owontọ lẹ, boşiosentọ lẹ, po lalonọ lẹpo po na tindo tẹnme yeton to ofi hihla he to miyonji po whemi po tòn mẹ, ehe wẹ okú awetọ" (Osọhia 21:8).

Walọ ylando tòn dopolọ ehe Israelivi lẹ to zinzán to whenenu wẹ gbẹtò lẹ to aihòn mẹ to egbé he sọ to zinzán. Le Jihwéyewhe ko dawhè ylando Israelivi lẹ tòn do, mọkẹdẹ wẹ Ewọ na basi whèdida ylando tòn do to ayiha mẹ podọ to ogbèzán kosi lẹ dopodopo tòn mẹ. "Le wẹ yèn na wà hlan we, hiẹ Isaleli: podọ na yèn na wà ehe hlan we wutu, wléawu nado dín Jihwéyewhe towe mọ" (Amọsi 4:12). Jihwéyewhe sọ to didọ na gbẹtò lẹpo dọ: "De ogbẹ na hiẹ nido gán, hiẹ po okún towe po" (Deutelonomi 30:19).

OKANBIQ LẸ

1. Mẹnụ wẹ vẹnglẹ Oklunọ tòn?
2. Aliho tẹwẹ Oklunọ gbòn do dalọşinyon vẹnglẹ Etọn ji?
3. Etẹwẹ mí na yì jlẹ do atòhò he yewhegán lọ to apajlẹ eton basi go?
4. Etẹwẹ Oklunọ mọ whenuena Ewọ to nukun dó sinsen to vẹnglẹ Etọn mẹ?
5. Etẹwẹ jọ do vẹnglẹ Oklunọ tòn go? Etẹwutu?
6. Aliho tẹwẹ yè gbòn do doya na nukunkèn Isaleli lẹ tòn?
7. Etẹwẹ Oklunọ dọ dogbòn ahànnúmú dali?
8. Etẹwutu wẹ okútómẹ do na otẹn ede?